

Jakitura onartzea¹

Inguratzen gaituen munduari arreta jartzen badiogu, konturatzen gara askotan iritzien zarata dela gailentzen dena. Denek nahi dute berea esan, eta eztabaida-guneak ugaritu egiten dira, eta badirudi guztiek dakitela dena. Hala ere, ez dugu beti aurkitzen benetako jakinduriarik; batzuetan, aitzitik, azakeria, ezjakintasuna eta kulturaren pobretze progresiboa bultzatzeko arriskua dago.

Egoera horren aurrean, zer da benetan entzutea merezi duena? Hitzak eta Hitzak daude. Zerk bereizten ditu? Hitzak, letra larriz, esan diezaiekegu —idatziak edo ahoskatuak— geure egin ondoren gu eraldatzeko gaitasuna dutenei. Jakinduria adierazten duten hitzak dira, giza existentziaren, transzendentzia nahiaren eta gizakiak elkarren artean eta naturarekin lotzen dituzten harremanen irakurketa gakoa eskaintzen dutelako. Rabindranath Tagore poeta, filosofo eta idazle indiarrek idatzi zuen bezala: «Hitzak bihotzetik atera direnean iristen dira bihotzera».

Hitza ez da garai batekoa, leku jakin batekoa edo erlijio batekoa. Xavier Melloni antropologo, teologo eta erlijioaren fenomenologoak ikusten du batzuentzat Hitza Espiritu Santuak inspiratzen duela, beste batzuentzat, aldiz, kontzientziaren argiztapenaren emaitza dela. Baina nola ezagutu Hitzaren aurrean noiz gauden? «*Esan dezakegu Hitza besteengana zabaltzeko, geure burua entregatzeko eta isilik egoteko gai egiten gaituena dela, geure buruaz haraindi gero eta sakontasun handiagorantz joanez. Benetako hitza bizia da, eta bizia sortzen du*»². Horrela, Hitza, zentzu zabalean ulertuta, menpean ditugun loturetatik askatzen du; ez dago ezkutuko interesen menpe, ez du behartzen, baina idolatria bihurtzen da jakintsu izateari uzten dionean.

Eta, hala ere, Hitzak ez du beti berdin durundatzen gure baitan, ezta hitz berberetzat adierazita dagoenean ere. Bere harrera estu-estu lotuta dago bizitzen ari garen unearekin. Azakeria, buruaskitasunez aurre egindako kezka edo axolagabetasuna oztopo dira, Hitzak gugan eta, gure bitartez, besteengan fruitua eman ez dezan.

Gizakiaren bidean erreferentzia puntu sendoa bilakatzen da Hitz jakintsua. Batzuetan erantzunak ematen dizkigu; beste batzuetan, galdera berriak sorrarazten ditu; gauzak beste ikuspegi batetik ikusteko aukera ematen digu, eta lehen hautematerik ez genuen errealitatearen dimentsioetara irekitzen gaitu; aske egiten gaitu, eta gure existentziarako benetan funtsezkoa dena esperimintatzera eramaten gaitu. Onartua eta bizitua, gure existentziari esanahi handiagoa ematen laguntzen digu, harreman sakonagoak bizitzen eta elkarrekin gizarte gizatiarrago eta senidetsuago bat eraikitzen.

Jordik kontatzen du: «*Hitzarekin egiten dugun topaketa bakoitza pertsonala eta intimoa da. Urteak lanean eta teknologian zentratuta eman ondoren iritsi zen Hitzarekin dudan topaketa. Hainbat arlotako liburuak irakurtzeak —biografiak, eleberriak, filosofia, eta abar— jakinduriaren bilaketa piztu zuen nigan, bizitzako galdera handiei zentzua emateko, nire existentziari eusteko eta Hitza zergatik agertzen*

¹ Gogoeta hau Jordi Illak Sinesmen Ez-Erlijiosoaren Pertsonen Elkarrizketarako Zentroak 2013an sustatutako Nazioarteko Kongresuan egindako hitzaldian oinarritzen da, «Hitza» izenburupean.

² Ikus Xavier Melloni, *Vers un temps de synthèse*, Fragmenta Editorial, Bartzelona, 2011, 55. or.

den ulertzeko hain modu desberdin eta itxuraz kontrajarrietan. Bide horretan ezagutu nuen Chiara Lubich-en jakinduria, Ebanjelioaren berrirakurketa berri eta bizi batean adierazia eta bizi-estilo bizigarri batek lekukotua. Izaera konfesionala izan arren, ni bezala sinesmen erlijiosorik ez duten pertsonekin sintonian sartzeko eta senidetasunaren bidean inplikatzeko gai zela erakutsi zuen».

Hilabete honetan, elika gaitezen Hitz jakintsuez, geure egin ditzagun eta bizi bihur ditzagun. Eta, aukera izanez gero, parteka ditzagun sortzen dituzten fruituak, gu bezala, bidean daudenekin. Horrela, elkarbizitza gizatiarragoa eta esanahiz beteagoa eraikiko dugu elkarrekin.